

A Faust — vendégkarmesterrel

Jan Kulaszewicz, a Posnani Opera karmestere dirigálta kedden este a szegedi színház Faust előadását. Erősen, látható szakmai gondossággal, jeles rutinnal látta el a feladatát. Ennél sokkal többet aligha mondhatunk, hiszen egy régóta beállított bepróbált, zeneileg, színpadilag alapvetően tisztázott és eldöntött koncepcióhoz kellett neki igazodnia, és nem fordítva, az együttesnek hozzá. Természetesen. Talentumát tehát csupán ennyiben, a rokonszenves lengyel karmester zenei rugalmasságának fokában, érzékelhetjük.

Az előadás iránti mérsékelt érdeklődés oka minden bizonnyal az, hogy repertoárjában a vendégjátékok inkább a meghívott énekesek, szolisták tehetik vonzóvá. Egy karmesternek — ha csak nem premiért készít elő, tehát a saját elképzeléseit hozza — körül-

belül annyit jelenthet alkalmi operafülvizítást dirigálni, mintha egy zenekarhoz koncertmestert kérnek vendégszerepelni mondjuk valamely Beethoven-szimfóniában. Mindezt azért említjük csupán, hogy a hasonló — és a jövőben remélhetően gazdagodó — vendégjátékok alkalmával ilyen szempontok is segíthetik a szervezést.

Máskülönben a keddi előadás — kiváltképp a triumvirátus, Gregor József (Mefisztó), Réti Csaba (Faust), Gyimesi Kálmán (Valentin) jóvoltából — sikeresnek mondható. Tulajdonképpen tetszett Margitként Bálint Ilona is. Tehetségét, bizonyos szoprán szerepekhez előnyös adottságait, régóta ismerjük — hanem ezúttal is kiderült, ahhoz, hogy szépreményű pályáján előbbre jusson, sokkal bátrabban, elevenebben, fölszabadultabban kell dalolnia. N. I.

Rádió a munkásszállóban

Népművelők okos leleményéből rádió működik a DE-LEP Kossuth Lajos sugáruji munkásszállójában. Nyolcszáz építómunkás értesülhet általa, hogy mi történt a nagyvállalatnál. Mint az éterből szóló testvéri adásaiban; van itt is magazinmúsort — érdekeségekből, híradó a cég aktualitásaiból, és egy sor más műsor is. Az építők rendszeresen értesülnek a filmbemutatókról, a frissen megjelenő könyvekről, Szeged kulturális programjáról. A munkásszállón Horváth István tanár vezetésével dolgozó rádió a népművelés, a munkásművelődést szolgálja tehát elsősorban.

Oket fedezte fel tegnapi adásában a Varsányi Gyula szerkesztette Népművelők fóruma a Kossuth rádióban. Várkonyi Balázs rövid riportja a lényegét mutatta meg: jó és hasznos dolog ez a házon belüli rádió.

A szocialista életmód része a rendszeres testedzés is

Megyei sportaktíválás — Dr. Beckl Sándor államtitkár látogatása Szegeden

A megyei pártbizottság székében Mari Kálmán (jobbról) tájékoztatót tartja, mellette dr. Beckl Sándor és dr. Németh Lajos. (Enyedi Zoltán felvétele)

Szerdán délelőtt Szegedre látogatott dr. Beckl Sándor államtitkár, az OTSH elnöke. A sportvezetőt a megyei pártbizottság székében a délelőtti órákban fogadta dr. Németh Lajos, a megyei pártbizottság titkára, Deák Béla, a városi pártbizottság titkára. A megye sportéletéről Mari Kálmán, az MTSZ elnöke tartott tájékoztatót, amelyen tanácsai, vállalati vezetők és sportirányítók is részt vettek.

Dr. Beckl Sándort a munkahelyén fogadta dr. Perjesi László, a megyei tanács elnöke is, és sportpolitikai kérdésekről folytatott megbeszélést.

Délután a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságának székében megyei kommunista sportaktíváló-értekezletet tartottak. Az elnökségben foglalt helyet Tóth Szilveszterné, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, dr. Beckl Sándor államtitkár, Méreg Tivadar, a KB közigazgatási és adminisztratív osztályának munkatársa. A megjelent sportvezetőket, -irányítókat, a mozgalomban résztvevőket dr. Horváth Károlyné, a megyei pártbizottság osztályvezetője üdvözölte, majd dr. Németh Lajos, a megyei pártbizottság titkára tartott előadást.

Az előadó többek között a rendszeres testedzést, sportolást követelőket mondta:

— A fejlett szocialista társadalom építése során a gazdasági és kulturális fejlődés gyorsan változtatja az életkörülményeket, és folyamatosan formálja, gazdagítja az életmódot is. Ez utóbbi körébe ma már beletartozik a rendszeres, korszerű testedzés, testnevelés és a sport is. Az egészséges, edzett nemzedék nevelése nemzeti ügyünk. Elképzeléseinket, terveinket csak az idegileg és fizikailag is teherbíró fiatalság valósíthatja meg. Jó néhány, a mostani és az utának jövő fiatalok számára egyaránt, olyan pozitív emberi, jellembeli tulajdonságnak, mint az akaraterő, küzdőképesség, kitartás, szorgalom; a céltudatos eredményre és sikerre törekvésnek — az esetleges sikertelenség és kudarc elviseléséhez is — a testedzés, a testnevelés és a sport nagyon sokat adhat.

A továbbiakban szólt az utóbbi években megjelent, a sportmozgalom fejlődését elősegítő határozatok, rendeletek érvényesülésének eddigi tapasztalatairól, megállapítva:

— A résztvevők többsége tudja, hogy a testnevelés és sportmozgalom feladatairól a határozatok megfogalmazták a kötelező iskolai testnevelés és önkéntes ifjúsági tömegsport fejlesztésének legfőbb elveit, tennivalóit. Ezek tartalmazták a mindezekhez szükséges irányításra vonatkozó elgondolásokat is. Mindezek az intézkedések összeségükben kedvezően hatottak, azonban a párt Politikai Bizottsága 1975. december 16-i határozatában azt állapította meg, hogy a gondok nem csökkentek. A testneveléssel és sporttal kapcsolatos társadalmi és egyéni szemlélet nem változott. Nem kapja meg például a társadalompolitikai jelentőségének megfelelő figyelmet. Még nem vált a szocialista életmód magától értetődő részévé.

Annak ellenére, hogy a szabad idő a felnőtteknél és a fiataloknál egyaránt növekedett, nem emelkedik a rendszeres túrázók, sportolók száma.

Végül dr. Németh Lajos beszélt arról is, hogy a párt, állami és társadalmi szervek együttes feladatává kell tenni a 6—26 éves korú fiatalok

és a tömegsportot. A nép, az ifjúság egészséges életéhez, jólétéhez és jó közérzetéhez is hozzátartozik, hogy komoly méretű testedzés és tömegsport legyen Magyarországon. Kérem, hogy ami az ifjúsági szövetségen múlik, mindent tegyenek meg ennek érdekében. A feladat tehát egyértelmű — állapította meg Bódi György, a KISZ megyei bizottságának első titkára, majd így folytatta: — A KISZ nevelő tevékenységében is alapvető eszköznek kell, hogy tekintsük a tömegsportot és a testedzést.

A továbbiakban beszámolt az ifjúsági és az úttörőszövetség előtt álló sportfeladatokról. Hozzá kell szoktatni a gyerekeket ahhoz, hogy az őrsi és rajösszejöveleket szerves részévé váljon a játék és a mozgás. A foglalkozásoknak nem egyetlen helye az osztályterem, hanem az év nagy részében erre a szabadban is lehetőség nyílik. Természetessé kell válnia, hogy az úttörő- és ifjúsági táborok napi életét reggeli tornával kezdjük, amelyben részt vesznek a táborvezető pedagógusok és ifivezők is.

Szólt többek között arról is, hogy a szemléletváltozás nem fog máról holnapra következni, de alapja a további tevékenységnek, ezért is kell erre a fő figyelmet fordítani. A KISZ-tagok feladatvállalásaiban ma már a kirándulás, a sportrendezvényekben való részvétel megtalálható; a megye 35 ezer fiatalja vállalja a rendszeres és folyamatos testedzést. Az elhatározás komolyságát bizonyítja az is, hogy minden alapszervezetben — a legkisebbekben is — sportfelelőst választottak. A májusban induló Edzett ifjúsáért tömegsportmozgalomban a Kommunista Ifjúsági Szövetség fokozott figyelméssel veszi ki részét.

Az aktíváláson felszólalt Mihalik Ferenc, aki az MHSZ tevékenységéről számolt be. Acsai Mihály a szakszervezetek sportmozgalomról szóló Csapó Géza az él- és tömegsport helyzetét taglalta, s kérte, hogy a tanárképző főiskola munkacsarnokának és a SZEOL AK evezőspályájának építéséhez az illetékesek adjanak támogatást.

Dr. Beckl Sándor államtitkár többek között megemlítette, hogy az ifjúsági testnevelés és sportja ma már társadalmi ügy. Az igény egyre nő, amelyet csak részben tudnak meg kielégíteni, de hogy ezen a téren is változás történt, ezt példázatként a közelmúltban átadott nagy sportcsarnok növekvő száma is. Kévszám olyan megyeszékhely, ahol ne lenne ma már több sportágban nemzetközi találkozókra alkalmas fedett létesítmény.

Az aktíválás után az államtitkár a megyei vezetők társaságában megtekintette a Tisza-parti város közelmúltban átadott sportlétesítményeit és az épülő uszodát.

Ady-dokumentum

Az Ady-centenárium jegyében húszperces dokumentumfilmet forgat Kis József filmrendező a költőről. A dokumentumok felhasználásával összeállított film forgatását nagy kutatómunka előzte meg: a film rendezője valamennyi föllelhető, a költő életével kapcsolatos fontosabb dokumentumot megvizsgált és a forgatáskor munkatársaival bejárta Ady életének minden jelentősebb állomáshelyét.

Francia kórus bemutatkozása

Az ausztriai Spittalban rendezett kórusfesztiválon a Bartók Béla kamarakórus felfigyelt egy jó hangú, rendkívüli könnyedséggel éneklő francia együttesre. A caeni egyetemi kórus most a szegedi közönség is megismerhette, kedd este a

Bartók Művelődési Központban a Bartók kórus társaságában álltak dobogóra, XVI. és XX. századi műveket adtak elő.

A kórus tagjai amatőrök, diákok és tanárok, egyikük sem zenész-képzetségű. Azt a törekvést folytatják, melyet az együttes megalakulásakor, 1963-ban tűzött maga elé: felkutatják a francia reneszánsz-hangulatos, játékos kórusműveit, s műsorra tűzik a XX. századi hazai és külföldi szerzők legszebb, legértékesebb darabjait. A kamarakórus, mely egy nagyobb, majd ötven tagú, alkalmanként zenekari kísérettel szereplő együttes része, magyar szerzők műveit is rendszeresen műsorára tűzi. Fellépéseiken gyakran énekelnek Kodály- és Bárdos-darabokat, hogy mennyire érten és magas mesterségbeli tudással, arról szegedi bemutatkozásukról meggyőződhetünk. Kodály Zoltán Akik mindig él-késnek című kórusművét rendkívül meggyőzően, ugyanakkor — a közönség nem kis meglepetésére — szinte tökéletes magyar kiejtéssel adták elő.

A caeni egyetemi kórus szegedi koncertje osztatlan sikert aratott. Magyarországi fellépésüket megelőzően Olaszországban, Lengyelországban, s az Egyesült Államokban vendégszerepeltek. Sajátos stílust képviselnek, pillanatok alatt magukkal ragadják a hallgatóságot, a megszokottnál könnyedebben, fesztellenül, játékosan énekelnek. Az est fináléjaként — mintegy igazolandó: a zene nem ismer határokat — a Bartók-kórusral kibővülve Lotti Crucifixus című művét adták elő.

L. Zs.

Nemzetközi filmfesztivál

Az elkövetkező hetekben ismét számos magyar filmalkotás képviseli színeinket a nemzetközi filmbemutatókon és fesztiválokon. Április 25. és 30. között rendezik meg a rövidfilmek egyik legrangosabb nemzetközi fesztiválját Oberhausenben, amelyre több magyar filmalkotást — köztük Gyarmathy Livia Magányosok klubja, Vitézy László Mecenások, Szabó István Városterkép és Kovács János Maraton című filmjeit „hívták meg”.

Buday György hetvenéves

„Édesanyám Kolozsvárott, 1907. április 7-én, vasárnap hajnalban hozott világra” — kezdi Etelemről, művészetéről című önéletrajzi sorait Buday György, a világhírű fametsző, aki ma hetvenéves.

Művészi indulása, alkotói kibontakozása Szegedhez köthetik. Itt metszette fába 1931-ben első hazai és nemzetközi visszhangot kiváltó Boldogasszony búcsúja című sorozatát. Alapítója és vezéregyénisége a Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiumának, olyan társakkal dolgozott, mint Hont Ferenc, Radnóti Miklós, Ortutay Gyula. A közös munka eredménye Az ember tragédiájához készített díszletterv és illusztrációk, a székelly népballadák

tömör világiának megidézése és Radnóti Újhoid című verseskönyvéhez metszett, gyönyörű lapok.

Igy ír erről a városról, a második otthonáról: „... a Tisza körüli tájak vagy a jellegzetesen szegedi napsugárdíszes házak gondos, tanulmányoszerű lerajzolásával határozottan úgy érzem, hogy enyémek lettek a második otthon, Szeged és az Alföld sajátosságai, tája és népe...”

Buday György ma Londonban él. Olyan kimagaslóan nagyszerű munkák példázák művészi tevékenységét, mint Hont Ferenc, Radnóti Miklós, Ortutay Gyula. A közös munka eredménye Az ember tragédiájához készített díszletterv és illusztrációk, a székelly népballadák